

Sprawiedliwa kawa

Fair Trade, czyli sprawiedliwy handel, to hasło, które pojawia się w wielu dyskusjach poświęconych przyszłości światowej gospodarki, połączonej ze sobą skomplikowanym sieciami zależności.

Dziś, kupując kawę lub herbatę w sklepie należącym do jakiegokolwiek międzynarodowej sieci handlowej, nie mamy pewności, czy produkt powstał w uczciwy sposób, przy poszanowaniu lokalnego środowiska i praw pracowników. Bo często dzieje

się niestety tak, że nasza ulubiona kawa, którą z przyjemnością pijamy przed wyjściem do pracy, ma niewiele wspólnego z dobrze opłacaną pracą kogoś, kto zadbał o to, by ziarno kawy zostało zasiane i zebrane. A przecież wszyscy chcielibyśmy mieć pewność, że nasze zakupy nie tylko nie przyczyniają się do krzywdy robotników, pracujących gdzieś na plantacjach w Ameryce Południowej, ale i nie niszczą lokalnego ekosystemu, doprowadzając np. do wygi-

nięcia zwierząt żyjących gdzieś blisko plantacji kawy. Zależność jest prosta: kupując kawę w hipermarketach prawdopodobnie mamy do czynienia z produktem, który nijak się ma do zasad uczciwego handlu (chyba że na jego opakowaniu widnieje charakterystyczny logotyp Fair Trade). Jak więc przyczynić się do poprawy sytuacji osób, żyjących gdzieś w odległych rejonach świata? Świadomie wybierać to, co wkładamy do koszyka w sklepie.

Przyjrzyjmy się definicji Fair Trade. Sprawiedliwy Handel to międzynarodowy ruch konsumentów, organizacji pozarządowych, firm importerskich i handlowych oraz spółdzielni drobnych producentów w krajach Globalnego Południa, który „dąży do wyeliminowania ubóstwa z krajów Południa poprzez zapewnienie marginalizowanym w procesie globalizacji producentom w Afryce, Azji i Ameryce Łacińskiej równych szans dostępu do rynków w krajach Północy. Rzuca on wyzwanie praktykom handlowym, które utrzymują ludzi

w nędzy. Podstawowym celem Sprawiedliwego Handlu jest zbudowanie trwałych, bezpośrednich relacji pomiędzy producentami w krajach biednych a konsumentami w bogatych częściach świata”. Dzięki tym bezpośrednim relacjom możliwe jest wyeliminowanie nieuczciwych pośredników, którzy zarabiają bająćskie sumy, sprzedając nam coś, do zostało wyprodukowane gdzieś na drugim końcu świata. Jak podaje strona www.fairtrade.org.pl, „pracownik plantacji kawy zarabia 0,5 dolara dziennie, czyli około 100 dolarów rocz-

nie. Z każdej filiżanki kawy, którą pijamy w restauracji, producent otrzymuje jedynie 5-25 groszy. Pracownicy plantacji kawy, herbaty i kakao nie są w stanie utrzymać i wykształcić swoich dzieci ani zapewnić im opieki lekarskiej”.

Oto jedno z możliwych rozwiązań, sprawdzonych przez autora tego tekstu. Naszą ukochaną kawę możemy kupować np. dzięki niezależnym organizacjom Fair Trade, które współpracują z niezależnymi rolnikami w różnych regionach świata. W Polsce działa chociażby strona internetowa

netowa www.fuegro.pl, prowadzona przez warszawski kolektyw, który sprzedaje sprawiedliwą kawę, wyprodukowaną przez spółdzielnie środkowoamerykańskie (innym ciekawym miejscem w sieci jest sklep internetowy www.zemsta.org).

W ofercie „Fuegro” znajdziemy np. solidarnościowe bio-espresso „Roar” - mieszankę pochodzącą z kobietą spółdzielni Aprolma i zrzeszającej drobnych rolników organizacji Comsa z Hondurasu. Jeśli kupujemy taką kawę (choć nie ma ona certyfikatu Fair Trade), wiemy dokładnie, jaka

część pieniędzy zostanie przeznaczona na opłacenie kosztów transportu morskiego, magazynowanie kawy, palenie i pakowanie ziaren, wysyłkę, opłaty celne itp. Wiemy również, że pracownicy spółdzielni otrzymają uczciwą zapłatę za swoją pracę (co ciekawe, 2 euro z każdego kilograma kawy przeznaczone są między innymi na finansowanie antyracystowskich projektów).

Jeśli więc masz chęć, by naprawiać świat, a nie możesz zostać np. wolontariuszem w Afryce lub Ameryce Środkowej, masz okazję zrobić coś

dobrego dla innych. Po prostu świadomie wydawaj swoje pieniądze, kupując nie tylko produkty z logotypem Fair Trade, ale i te, które łączą kryteria społeczne z ekologicznymi. Wtedy będziesz miał pewność, że jako konsument dbasz nie tylko o dobrobyt innych, ale i o zdrowie swoje i planety.

Dominik Sołowiej

Źródło informacji i fotografii:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Sprawiedliwy_handel

<http://www.fairtrade.org.pl/>

<https://zemsta.org/>

<https://fuegro.pl/>

<http://www.sprawiedliwyhandel.pl>